

har foretaget, mener han, at den bedste Metode vil være at nedsalte Fædtstofferne med 5 pCt. Salt; saa kan de nogenlunde holde sig, til de kommer herved. I Henhold hertil mener jeg, det vil være rigtigt at faa opført en Fabriksbygning, saaledes som Lovforslaget gaar ud paa. Man har foretaget forskellige Eksperimenter for at finde en Metode, hvorved der kunde udvindes noget mere Olie af disse Raastoffer end hidtil, og ved at hakke Raavarerne, gøre Massen halvflydende og derefter centrifugere den har man ogsaa opnaaet at kunne udvinde langt mere Olie, helt op til 97 pCt. af, hvad disse Raaprodukter ifølge Analyserne skulde indeholde af Olie. Selv om der ikke bliver taget Hensyn til den forhøjede Pris, men kun til den større Mængde Olie, der saaledes kan udvindes, ser det ud til at kunne blive et meget rentabelt Foretagende, idet Bemærkningerne viser, at der skal kunne indvindes 379 300 Kr. mere derved om Aaret; og selv om man regner med, at der til Fabrikationen vil medgaa en aarlig Udgift paa 276 000 Kr., vil der alligevel blive ca. 100 000 Kr. i rent Overskud. Heri er, som sagt, ikke regnet med, at der kan ventes en langt højere Pris for det Produkt, fordi det er af langt bedre Beskaffenhed end det, der hidtil har været udvundet.

Naar man ser paa det Overslag, der er udarbejdet angaaende Opførelse af Bygninger og Anskaffelse af Maskiner, maa man sige, at det er meget nøgternt udregnet, og jeg tror nok, det skal vise sig, at denne Udregning vil holde Stik, saa vi kan blive fri for Overskridelser paa denne Bygnings Opførelse. Endvidere er der regnet 10 pCt. til Amortisation af Maskinanlægget. Det er jo et ikke helt almindeligt Beløb, men man regner med, at der kan komme Forbedringer frem; derfor skal disse Maskiner hurtigt kunne afbetales. I det hele er dette Forslag meget nøgternt udregnet, og jeg tror, det vil være af Betydning at faa paabegyndt Opførelsen af denne Fabriksbygning nu. Jeg ser, at der er et æret Medlem (Lemvig-Müller), der ser lidt mildt til mig; jeg kunde tænke mig, at det ærede Medlem, naar han faar Ordet, vil gaa i Rette med mig paa det Punkt, men jeg tror, her er en Opgave for Staten at tage fat paa. Selvfølgelig bør Sagen henvises til Overvejelse i et Udvalg, og selvfølgelig bør Planerne nøje gennemgaaes og drøftes, men jeg tror, det er en Ting, vi ikke maa vige tilbage for at tage fat paa.

Jeg skal hermed paa mit Partis Vegne anbefale det høje Ting at behandle denne Sag med Velvillie.

Chr. Hansen: Den Dag, den højtærede Minister fremsatte dette Lovforslag her i Tinget, bad han os om at læse Bemærkningerne til Lovforslaget igennem, og jeg tænker, at den højtærede Minister har gjort det under den Forudsætning, at naar vi havde studeret disse Bemærkninger, vilde vi være enige med ham i, at det var berettiget, at han fremkom med et Forslag om en Bevilling paa ca. 700 000 Kr. til Opførelse af denne Fabrik. Jeg har nu sat mig nøje ind i disse Bemærkninger til Lovforslaget, og jeg maa indrømme, at det er et meget interessant Aktstykke, her foreligger for os. Det er rigtigt, hvad det ærede Medlem, der talte paa Venstres Vegne (Jensen [Broby]), nævnte før, at det her i Bemærkningerne gøres gældende, at man har arbejdet med den Metode, man bruger nu, i ca. 200 Aar, nemlig siden vi fik Grønland. Det er en Metode, hvorom vi saa ofte siger herhjemme i Danmark, at har den gaaet saa længe, kan den gaa lidt endnu; men saa hænder det ogsaa, at vi sækker langt tilbage. Det er derfor ikke saa underligt, at man Aar efter Aar har mødt med saa stort Underskud paa Finansloven for Grønlands Vedkommende; man træffer paa Underskud, der har drejet sig om 250 000—300 000—400 000 Kr. om Aaret; man kan gaa langt tilbage, men stadig støder man paa disse store Underskud, som Moderlandet maatte ofre for sin Koloni — lige indtil 1914, saa kommer der pludselig et Omslag, idet et Underskud paa 282 888 Kr. er forvandlet til et Overskud paa 221 579 Kr., og siden den Tid har det grønlandske Budget givet Overskud. Der har i sin Tid været forhandlet om en ny Arbejdsmetode, og derigennem er man blevet i Stand til at forvandle Underskuddet til Overskud.

Det foreliggende Lovforslag tilsigter, at man skal kunne faa mere Udbytte af de Raastoffer, som hjembringes fra Grønland, og derigennem skaffe Statskassen en større Indtægt. Dette er da ogsaa ellers Hensigten med Kolonier, at Moderlandet ikke skal ofre Penge paa dem, men derimod, at de kan skaffe Moderlandet en Indtægt, og Stormagterne har vel heller ikke kæmpet om Kolonierne for at komme til at yde Tilskud til disse, men snarere for at skaffe sig en Indtægt af dem. Naar et Forslag som det forelig-